

Oğuzca *Ayla* “Öyle, o şekilde” Kelimesinin Kökeni Üzerine

Orçun Ünal*

Özet: Bu çalışmada, ilk kez Dîvânü Luğâti’t-Türk’te geçen ve Oğuzca ibaresiyle verilen *ayla* “öyle, o şekilde” kelimesinin tarihi ve modern Türk dillerindeki varyantları araştırılarak kelimenin Eski Türkçe *amlayu* kökünden geldiği ortaya konmaya çalışılacak ve Oğuzca *ayla* kelimesinin aslında Kıpçakçadan bir alıntı olduğu gösterilecektir.

Anahtar sözcükler: Oğuzca, Kıpçakça, Similatif eki, Alıntı, *Ayla*, *Alay*

On The Origin of The Word *Ayla* “thus, in this way” in Oghuz”

Abstract: The present article studies the word *ayla* “thus, in this way” which first appears in Dîvân Luğât al-Türk as Oghuz. Investigating its variants in historical and modern Turkic languages the author will try to show that the word goes back to OT *amlayu* and that supposedly Oghuz *ayla* is in fact a loanword from Kipchak languages.

Key Words: Oghuz, Kipchak, Similitative case, Loanword, *Ayla*, *Alay*

1. Giriş

İlk kez DLT’de geçen ve Oğuzca ibaresi ile verilen *ayla* “öyle, o şekilde” kelimesinin tarihi ve çağdaş Türk lehçelerinde görülen örnekleri aşağıda verilmiştir:

Tarihî lehçelerde:

DLT (Oğuz) *ayla* “böyle, bu suretle” (fol. 69, madde başı); (Oğuz) *ayloq* “böyle böyle” (fol. 69, madde başı). Ayrıca *ayla* fol. 93, 526 ve bir okuyuşa göre (DankKelly 280, dn. 2) 555’te geçer.

* Okutman, Beykent Üniversitesi, orcununal@live.com